

Głos Pszczyński

Tygodnik poświęcony sprawom politycznym, gospodarczym, społecznym i kult.-oświatowym ludu śląskiego.

Cena prenumeraty z przesyłą pocztową:
 Rocznie ..... 9.- zł
 Półrocznie ..... 4.50 „
 Kwartalnie ..... 2.50 „
 Miesięcznie ..... .80 „

Wychodzi w każdą sobotę.
Redakcja i Administracja: Pszczyna, ul. Kopernika 18/1 p.
 Konto czekowe P. K. O. Nr. 307.380.

Ceny ogłoszeń:
 Ogłoszenia zwykłe za 1 mm 40 gr.
 w tekście 50 gr., przed tekstem 80 gr.
 Przy kilkukrotnym ogłosze-
 niu znaczna zniżka.

Rok 2

Pszczyna, dnia 9 maja 1931

Nr. 8

BOHATEROM CZEŚĆ!

Dzisiaj 2-go maja b. r. w mieście Katowice przeżywał dzień uroczysty, dzień wesela i radości. 10 rocznicę III-go powstania górnośląskiego.

Serki lat stara Ziemia Piastów, oderwana od Macierzy, jęczała w niewoli niemieckiej. Lud śląski przez wieki dźwigał ciężką nogą pruskich katów, przeżył wiele chwil smutku i rozpacz.

A kiedy zjednoczone cesarstwo niemieckie pod wodzą Hohenzollernów a zwłaszcza Bismarcka, wypowiedziało ludowi śląskiemu straszliwą wojnę o jego duszę i serca polskie, Ziemia śląska przeżywała dni, podobne weselu piekłem.

Wojna!

Rok 1918. Dzwony kościelne zwiastują Narodom pokój i wolność. Preza się ramiona ku słońcu wolności, z grubu wstaje Ojczyzna wolna, cała i wielka.

Na ziemiach śląskich zbudził się duch polski. Serca zabili raz! Nieśięty!

Ogłoszona chwilowo hydra niemiecka wnet zerwała się ponownie do walki o lud i ziemię śląską, chcąc ją wszelkimi sposobami utrzymać.

Lamentem niemieckim, że nie zapłać odškodowania, bo tracą bogate rejonu węgla pol-

skiego, dali chętni posłuch Anglii i Włosi, którzy też przyszli swych odpowiednio nastrojonych przedstawicieli do komisji plebiscytowej.

Rozpoczął się taniec szkieletów o polski lud Śląska. Urządzono plebiscyt z rzęsami emigrantów i ostatecznie skrawki, ochłapy starej Ziemi Śląskiej postanowiono włączyć do Polski, a resztę pozostawić nadal w kajdanach niewoli.

Lecz bohaterski duch polskiego ludu śląskiego rzucił się jeszcze raz do boju.

Światu wskazał, że i on ma prawo do życia wolnego, do pracy w granicach wolnej Polski.

Zwycięstwo wprawdzie nie całkowite, bo 600 tysięcy braci i siostr wydano na lud wroga, ale dla wielkiej części śląskich Polaków w dniu 3-go maja roku 1921 zabłysła majowa jutrzienka wolności!

I po 10-ciu latach zlecił się bohaterzy Powstania do Katowic, aby zrobić przegląd swych szczyków, wspomnieć chwile wielkie, spędzone w obozach w oblężeniu wiecznego wroga.

A na waszą uroczystość przybyli wszyscy, bez względu na obecne przekonania partyjne, którzy wierzą, że czyn Wasz był czynem dla Polski, a nie dla kogo innego.

Złożyście hold ceniom waszych Towarzystw, brym, złożyście hold Tej, dla której

walczyście i krew swą przelewaliście.

W Waszej uroczystości brali udział i Wasi następcy.

Przed dostojnym Włodarzem Prezydentem Mościckim przesnęli się niezliczone szeregi młodzi harcerskiej, strzeleckiej i innych związków a z szeregów tych biła dumą, że są synami Ziemi Śląskiej.

Na skupionych twarzach wypisane były znamiąna silnego postanowienia wytrwania pod sztandarem walki o zjednoczenie całej Ziemi Śląskiej pod znakiem Orła Białego.

Stanęli w ordynku i Ci, którzy musieli powstać za kordonem, i muszą czekać dnia Wyzwolenia; przyszli, aby pokrzepić serca strapiione i nabrać sił do dalszej walki o lepsze jutro!

Z całej Polski zjechała brać, sercem z Wami związana. Cały Naród gościłście, wszystkie stany złączyły swe dłonie w bratnim uścisku.

To była poległa!

A nad Wami unosiły się duchy Bohaterów powstań śląskich, dumne, że krwi na próżno nie przeżali.

Dzisiaj 2-go maja b. r. był dniem radości i wesela dla starej Ziemi Piastów.

Bohaterom cześć!

Wielkie i decydujące chwile

przeżywa świat cały w dobie obecnej. Toczy się niechluj wielka walka o nowe idee, ale cały ustrój gospodarczy trzęsący w posadach a nie nowego i realnego nie wymusił świat w miejsce tego, ooby tak chętnie przekreślił.

Gdybysmy bolszewizm traktowali jako ideę, musielibysmy nazwać go zaprzeczeniem wszystkiego tego, co dotychczas pod względem etycznym i materialnym było światłością na ziemi. Przedwzrostkiem bolszewizm jest zupełna negacja idei chrześcijańskiej. Wszelcy ludzie, którzy początkowali jakikolwiek ruch społeczny, czy ideowy, powoływali się z reguły na szczytne hasła Chrystusa. Był to tryk zupełnie naturalny, gdyż chcąc przemawiać do chrześcijan, było trzeba się ubierać w szatę ową, a nie wika, którego zbyt łatwo się po-
 2
 3
 4
 5
 6
 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100
 101
 102
 103
 104
 105
 106
 107
 108
 109
 110
 111
 112
 113
 114
 115
 116
 117
 118
 119
 120
 121
 122
 123
 124
 125
 126
 127
 128
 129
 130
 131
 132
 133
 134
 135
 136
 137
 138
 139
 140
 141
 142
 143
 144
 145
 146
 147
 148
 149
 150
 151
 152
 153
 154
 155
 156
 157
 158
 159
 160
 161
 162
 163
 164
 165
 166
 167
 168
 169
 170
 171
 172
 173
 174
 175
 176
 177
 178
 179
 180
 181
 182
 183
 184
 185
 186
 187
 188
 189
 190
 191
 192
 193
 194
 195
 196
 197
 198
 199
 200
 201
 202
 203
 204
 205
 206
 207
 208
 209
 210
 211
 212
 213
 214
 215
 216
 217
 218
 219
 220
 221
 222
 223
 224
 225
 226
 227
 228
 229
 230
 231
 232
 233
 234
 235
 236
 237
 238
 239
 240
 241
 242
 243
 244
 245
 246
 247
 248
 249
 250
 251
 252
 253
 254
 255
 256
 257
 258
 259
 260
 261
 262
 263
 264
 265
 266
 267
 268
 269
 270
 271
 272
 273
 274
 275
 276
 277
 278
 279
 280
 281
 282
 283
 284
 285
 286
 287
 288
 289
 290
 291
 292
 293
 294
 295
 296
 297
 298
 299
 300
 301
 302
 303
 304
 305
 306
 307
 308
 309
 310
 311
 312
 313
 314
 315
 316
 317
 318
 319
 320
 321
 322
 323
 324
 325
 326
 327
 328
 329
 330
 331
 332
 333
 334
 335
 336
 337
 338
 339
 340
 341
 342
 343
 344
 345
 346
 347
 348
 349
 350
 351
 352
 353
 354
 355
 356
 357
 358
 359
 360
 361
 362
 363
 364
 365
 366
 367
 368
 369
 370
 371
 372
 373
 374
 375
 376
 377
 378
 379
 380
 381
 382
 383
 384
 385
 386
 387
 388
 389
 390
 391
 392
 393
 394
 395
 396
 397
 398
 399
 400
 401
 402
 403
 404
 405
 406
 407
 408
 409
 410
 411
 412
 413
 414
 415
 416
 417
 418
 419
 420
 421
 422
 423
 424
 425
 426
 427
 428
 429
 430
 431
 432
 433
 434
 435
 436
 437
 438
 439
 440
 441
 442
 443
 444
 445
 446
 447
 448
 449
 450
 451
 452
 453
 454
 455
 456
 457
 458
 459
 460
 461
 462
 463
 464
 465
 466
 467
 468
 469
 470
 471
 472
 473
 474
 475
 476
 477
 478
 479
 480
 481
 482
 483
 484
 485
 486
 487
 488
 489
 490
 491
 492
 493
 494
 495
 496
 497
 498
 499
 500
 501
 502
 503
 504
 505
 506
 507
 508
 509
 510
 511
 512
 513
 514
 515
 516
 517
 518
 519
 520
 521
 522
 523
 524
 525
 526
 527
 528
 529
 530
 531
 532
 533
 534
 535
 536
 537
 538
 539
 540
 541
 542
 543
 544
 545
 546
 547
 548
 549
 550
 551
 552
 553
 554
 555
 556
 557
 558
 559
 560
 561
 562
 563
 564
 565
 566
 567
 568
 569
 570
 571
 572
 573
 574
 575
 576
 577
 578
 579
 580
 581
 582
 583
 584
 585
 586
 587
 588
 589
 590
 591
 592
 593
 594
 595
 596
 597
 598
 599
 600
 601
 602
 603
 604
 605
 606
 607
 608
 609
 610
 611
 612
 613
 614
 615
 616
 617
 618
 619
 620
 621
 622
 623
 624
 625
 626
 627
 628
 629
 630
 631
 632
 633
 634
 635
 636
 637
 638
 639
 640
 641
 642
 643
 644
 645
 646
 647
 648
 649
 650
 651
 652
 653
 654
 655
 656
 657
 658
 659
 660
 661
 662
 663
 664
 665
 666
 667
 668
 669
 670
 671
 672
 673
 674
 675
 676
 677
 678
 679
 680
 681
 682
 683
 684
 685
 686
 687
 688
 689
 690
 691
 692
 693
 694
 695
 696
 697
 698
 699
 700
 701
 702
 703
 704
 705
 706
 707
 708
 709
 710
 711
 712
 713
 714
 715
 716
 717
 718
 719
 720
 721
 722
 723
 724
 725
 726
 727
 728
 729
 730
 731
 732
 733
 734
 735
 736
 737
 738
 739
 740
 741
 742
 743
 744
 745
 746
 747
 748
 749
 750
 751
 752
 753
 754
 755
 756
 757
 758
 759
 760
 761
 762
 763
 764
 765
 766
 767
 768
 769
 770
 771
 772
 773
 774
 775
 776
 777
 778
 779
 780
 781
 782
 783
 784
 785
 786
 787
 788
 789
 790
 791
 792
 793
 794
 795
 796
 797
 798
 799
 800
 801
 802
 803
 804
 805
 806
 807
 808
 809
 810
 811
 812
 813
 814
 815
 816
 817
 818
 819
 820
 821
 822
 823
 824
 825
 826
 827
 828
 829
 830
 831
 832
 833
 834
 835
 836
 837
 838
 839
 840
 841
 842
 843
 844
 845
 846
 847
 848
 849
 850
 851
 852
 853
 854
 855
 856
 857
 858
 859
 860
 861
 862
 863
 864
 865
 866
 867
 868
 869
 870
 871
 872
 873
 874
 875
 876
 877
 878
 879
 880
 881
 882
 883
 884
 885
 886
 887
 888
 889
 890
 891
 892
 893
 894
 895
 896
 897
 898
 899
 900
 901
 902
 903
 904
 905
 906
 907
 908
 909
 910
 911
 912
 913
 914
 915
 916
 917
 918
 919
 920
 921
 922
 923
 924
 925
 926
 927
 928
 929
 930
 931
 932
 933
 934
 935
 936
 937
 938
 939
 940
 941
 942
 943
 944
 945
 946
 947
 948
 949
 950
 951
 952
 953
 954
 955
 956
 957
 958
 959
 960
 961
 962
 963
 964
 965
 966
 967
 968
 969
 970
 971
 972
 973
 974
 975
 976
 977
 978
 979
 980
 981
 982
 983
 984
 985
 986
 987
 988
 989
 990
 991
 992
 993
 994
 995
 996
 997
 998
 999
 1000

Gdybysmy go chcieli dziś sadzić, sad wypadłby pod każdym względem fatalnie. Myślę się ci wszyscy, którzy twierdzą, że ruchowi temu nie trzeba przeszkadzać, że jeżeli jest dobry, to się utrzyma mimo przesładowań, a jeżeli zły, to sam w sobie wyginie. My stoimy dziś na stanowisku, że bolszewizm, czy komunizm, to zaraza umysłowa i ruina materialna ludzkości. Jeżeli tak wierzymy, to nie możemy przypatrywać się spokojnie, aż nas zaraza ta wyduśli, tylko musimy zaraz zwalczać. Walka ta musi mieć dwa zasadnicze znamiona: musi być zapobiegawczą i musi być tępa.

Zapobiegawczą będzie walka wtedy, gdy będziemy bieżąco zbijali wszelkie kontrasty społeczne, jakie dziś istnieją na całym świecie. Łagodzić trzeba fatalne skutki bezrobocia i wszelkie objawy rozpróżnienia i nędzy ludzkiej. Trzeba chleba i pracy dla dotkniętych, inaczej jest wszystko rdza moralna, osiadająca się na dnie duszy milionowych mas bezrobotnych. Rosja sama jest może nędzą i bezrobociem najbardziej na świecie obciążona, lecz w Rosji nie siła się na rozwiązanie tego problemu. Tam kierujący meżowie oświadczać wprost, że człowiek głodny jest potulniejszy

i łatwiej do rządzenia, aniżeli człowiek syty. W Rosji jest przeszło milion ludzi uprzywilejowanych, tych, którzy należą do czerwonej organizacji, zaś przeszło sto pięćdziesiąt milionów skazanych jest na własny los, lub na nędzę bezbrzeżną. Jest jedna idea, która całemu temu dziełu zniszczenia przyswieca: nienawiść do burżuazji i krwawa zemsta za wszystko to, co kiedyś było, a co przez usta agitatorów potęgowie się w nieskończoność, a co z prawdą i rzeczywistością ma bardzo mało wspólnego.

Ludzkość musi tępić bolszewizm terorem, bo on sam tylko i wyłącznie walką podstępem i terorem. Do walki tej nawołują meżowie stanu. W ostatnich miesiącach Japonia, która zakosztowała u siebie zbrodniczej działalności sowieckiej, zbroił się popieszenie i sama chce wydać walkę Rosji bolszewickiej. Cel tej walki będzie wyrzucenie Rosji z Azji. Proces ten rozpoczął się w roku 1905 a zakończy się prawdopodobnie przy współdziałaniu całej rasy żółtej w naszych jeszcze czasach. Japonia jest potężną mścicielką na wyspach i jest od niepamiętnych czasów widowiskiem wielkich katastrof żywiołowych, do których zaliczać trzeba straszne trzęsienia ziemi. Naród japoński, który

Kronika.

—0—

Z Pszczyńskiego.

Obchód Święta 3. maja w Pszczynie. Uroczystości tegoroczne były dla ludności śląskiej tem droższe, że w świetle konstytucji 3. maja zaczęła się rocznica 10-lecia III-go powstania śląskiego, które zadecydowało o losach piastowskiej ziemi i złączeniu jej z Macierzą. 2. maja b. r. odbyło się w kościele parafialnym żałobne nabożeństwo za poległych powstańców śląskich, na które przybyli reprezentanci władz, związków i stowarzyszeń, oraz licznie zgromadzona publiczność. W południe licznie oddziały Związku Powstańców Śląskich, Zw. Strzeleckiego, Harcerstwa i in. organizacji wychwały na uroczystości do Katowic.

Wieczorem odbył się capstrzyk wojska i straży pożarnej. W niedziele, 3. maja już wczesnym rankiem żuchliwa mieszkanka Pszczyny pobiłaby orkiestrę z Powstańców. O godzinie 9.30 ruszył polezny pochód na Mszę sw. połową na rynku, w czasie której pięknie kazanie owiane patrystycznym duchem wygłosił Ks. prefekt Jochymczyk, a pieśni nabożne odpiewał Chór „Lutnia” pod kierown. prof. Gabzdyla.

Po nabożeństwie przemówił do publiczności prof. Kuliewicz, podkreślając znaczenie konstytucji 3. maja i bohaterki czynu ludu śląskiego uosobioną w III powstaniu śląskim. Zgodą wszystkich winna zła była i ta może dokonać wielkich rzeczy i doprowadzi nas do pełni państwowości.

O godzinie 12. w południe oddziały się przed reprezentantami władz defilowały, klara wypady doskonale. Najpierw, przedfilarową młodzież szkół powszechnych, szkoła gospodarcza ze Starej Wsi, szkoły średnie, kawaleria, oddziały Przysposobienia Wojsk, harcerstwo, cyklisty, straż pożarna, Bractwo Strzeleckie, Związek Powstańców, Zw. Strzelecki, kolejarze, pocztowcy, Stow. Młodzieży Polskiej i inne organizacje.

Popołudniu odbyło się Święto młodzieży na boisku szkoły powsz., które wypadło imponujące. Najpierw dzieci i młodzież z or-

kiestrą Zw. Powst. na czele przemarszowały ulicami miasta na boisko szkolne, gdzie rozpoczęły się następnie zabawy jordanowskie, popis harcerski, zawody sportowe, jak siatkówka i koszykówka, bieg sztafetowy, popis gimnastyczne Sokółów itd. Miłą niespodzianką był podwieczorek dla dzieci i młodzieży, urządzony stałamiem sekcji Wypiel. Uroczystość zakończył śpiewy pod kierown. prof. Bogackiego i krótkie przemówienie prof. Dobrowolskiego.

W wieczór odbyła się Wieczornica w sali Polsk. Domu Ludowego, na program której złożyły się piękne przemówienie prof. Leszczyńskiego, deklamacje i odegranie sztuczki p. t. „3. maja”. W czasie przerwy przygrywał zespół muzyczny z miasta.

Uroczystość cała wypadła porośnięta, a docho- doł z imprez wszelkich, jak corocznie poplunio do T. C. L. na akcje oświatową. Zatem należy sądzić, że nikt od poparcia tejże nie uchyla się. Czy tak było istotnie?

Wpisy do Państwowego Gimnazjum w Pszczynie. Dyrekcja Gimnazjum Państwowego w Pszczynie przyjmuje zapisy do klasy I-wszej od 1. maja b. r. Do zapisu przynależą: 1. Ostateczne świadectwo szkolne, 2. Metrykę (świadectwo urodzenia) i świadectwo szczenięcia ospy. Wpisy odbywać się będą rodzinnie od godziny 4 do 6 popołudniu. Taksa za egzamin wstępny wynosi 10 zł., wpisowe 3 zł. Termin egzaminu wstępnego ogłosi się później.

Wpisy do gimnazjum żeńskiego w Pszczynie. Dyrekcja Miejskiego Gimnazjum Żeńskiego im. Św. Jadwigi w Pszczynie podej- do wiadomości, że wpisy dla uczennic nowowstępujących do wszystkich klas tut. zakładu rozpoczną się w dniu 1. maja b. r. Przy wpisie należy przedłożyć: a) ostateczne świadectwo szkolne, b) metrykę urodzenia, c) świadectwo szczenięcia ospy. Taksa za egzamin wstępny wynosi 10 zł. Taksa wstępna 3 zł. Zgłoszenia przyjmuje Dyrekcja oddzielnie od godz. 11 do 12. O dniu rozpoczęcia egzaminów wstępnych ogłosi się później.

Ostrożnie dziewczęta! W ostatnich czasach gdy się zauważył wielki napływ do Warszawy i do większych miast prowincjonalnych dziewcząt wiejskich, przybywających w poszu-

kiwaniu pracy — przeważnie jako służba domowa. Wskutek niepomysłnej sytuacji na rynkach pracy, młode dziewczęta, przybywające do większych ośrodków miejskich w poszukiwaniu pracy, nie znajdując jej, pozostając bez wszelkich środków do życia, stają się często łupem wyzyskiwaczy i handlarzy żywym towarem. Przestrzega się ludność przed lekkomyślnym opuszczeniem przez młode dziewczęta domów rodzinnych i udawaniem się do miast bez poprzedniego zapewnienia pracy.

Przeciw obniżce poborów. Z inicjatywą Stowarzyszenia Urzędników Skarbowych w Pszczynie odbyło się onegdaj zebranie porośnięte przedstawicielami urzędników i emerytów wszelkich dyktasjii, na którym uchwalono rezolucję protestującą przeciwko obniżce poborów pracowników państwowych i komunalnych.

Baczność Szachciści! Wszystkich miłośników gry w szachy zapraszamy na towarzyskie zebranie w Polskim Domu Ludowym w dniu 15. maja o godz. 20-tej. Z pozowaniem

Emil Rozbroj.

Z działalności Komitetu Powiatowego Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego w Pszczynie. Dnia 28 kwietnia b. r. odbyło się w sali posiedzeń Wyzd. Pow. wielkie zebranie pow. Kom. W. P. W. w związku z zamknięciem ubiegłego roku budżetowego pod przewodnictwem p. starosty dr. J. Jasza. Sprawozdania z działalności P. W. i sekcji sportowej złożone przez kom. pow. p. Konopackiego i prof. Gołę wykazały wielkie postępy w zakresie W. F. i P. W. na terenie powiatu. Gospodarka była bardzo oszczędna i główne pozycje budżetu złożyły się na cele inwestycyjne, jak zakup broni i sprzętu p. w. Naddo wybudowano 3 nowe strzelnice w powiecie (Mikołów, Podlesie i Gardawice). W b. r. uchwalono udostępnić i spopularyzować sport strzelecki najszerszym warstwom, nie tylko zatem członkom P. W., naddo urządzić w Pszczynie kursa wykawcze, co należy przyjąć z uznaniem.

Pospieszmy z pomocą bezrobotnym! W zrozumieniu ciężkiej dol bezrobotnych zostało zwołane w dniu 30 kwietnia b. r. z inicjatywą

Dr. Ludwik Regorowicz.

Górny Śląsk w czasie plebiscytu i 3-go powstania.

Niemca chyba w Europie kraju, któryby przechodził politycznie, narodowo i gospodarczo dzieje tak wyjątkowe jak Śląsk. Rdzennie od zarania dziejów Polski, polska ziemia spełnia Śląsk rolę bastionu polskości od strony niemieckiej przez długie wieki. Lud śląski zdumiewająco wytrzymał i zahartowany w odwiecznych bojach z niemiecką, niesłychanych wytrzymał dźwigał się zawsze w każdym położeniu po najcięższych klęskach aż do drugiej połowy XVIII wieku. A kiedy w wojnie 7-mio letniej został Śląsk ostatecznie zdobyty przez Fryderyka II-go, stał się lud śląski z miejsca przedmiotem wyjątkowej germanizacji prowadzonej przy użyciu wszelkich dostępnych środków dla administracji państwowej. Położenie jego stało się tem gorzszym, że w okresie rozbiorów nie znalazł, bo znaleźć nie mógł oparcia w walce z germanizacją w upadającym Państwie Polskim.

Wylężona germanizacja i kolonizacja niemiecka osiągnęła w zupełności swój cel na Śląsku Dolnym i Środkowym, gdzie już przedtem była ona daleko posunięta. Na Górnym Śląsku polska ludność stawiała germanizacji opór, walczyła o nią i doznała nie tylko uratunek języka i narodowości, ale porobiła nawet pewne zdołanie na osadzoną tu elementem niemieckim. Role walu odwróconego przez religię odegrał tutaj bardzo licha gleba i istniejący od wieki Średnim a Górnym Śląskiem od czasów niepiętniętych pas lasów, średniowieczna przesieka, na której zatrzymał się niemiecki „Drang nach Osten”.

Uwalśnienie włościan, ruchy wolnościowe i narodowe w Polsce, pobyt wojsk polskich w dobie wojen napoleońskich na Śląsku, osłabienie Prus, kontakt bezpośredni z Poznaniem, z którym Śląsk znalazł się w granicach Państwa Pruskiego a wreszcie zaprowadzenie języka

polskiego jako języka nauczania w szkołach powszechnych, wytworzyły warunki, w których pojawili się pierwsi działacze śląscy pochodzący z ludu. Ruch narodowy zapoczątkowany przez nich nie był ani dość głęboki, ani nie obejmował całego terenu; było to raczej pierwsze kwiaty zapowiadające wiosnę odrodzenia w drugiej połowie XIX wieku.

Niemniej już w 1848 r. na skutek ogólnego podmuchu prądów wolnościowych w Europie, ruch wolnościowy na Górnym Śląsku zyskał na sile i rozmachu. Do Sejmu Pruskiego wybrano pierwszego członka polskiego, w osobie ks. Szafranka, niezmordowanego działacza narodowego, społecznego i parlamentarnego. Wystąpienia jego na arenie parlamentarnej to pierwszy refleks tego procesu, który odbywał się na Górnym Śląsku to „Der erste polnische Ton fur Oberschlesien” jak wyraził się Bismarck. Z tem wszystkim znaczenie śląskich działaczy z pierwszej połowy XIX. wieku polegało raczej na przygotowaniu terenu do przyszłej pracy i na wychowaniu nowego pokolenia działaczy, którzy mieli pracę ich kontynuować, rozwijać i pogłębić.

Walka kulciuralna wywołała w społeczeństwie polskim na Górnym Śląsku twórczy ferment, wybudyla też na wierzach całej mnowstnowych działaczy odgruwających duza role, zwłaszcza przy wyborach i organizowaniu życia kulciuralnego. Kiedy jednak nasilenie walki kulciuralnej zmniejszyło się, spostrzeżono, że Centrum Katolickie wysuwało czynniki wyznacznicy dla utrwalenia wśród polskiej ludności G. Śląska niemieczyny. Opozycja przeciwko temu pojawiła się wprawdzie bardzo rychlo a ludność polska wybierała nawet „paktownictwo” przy wyborach kandydatów zwalczających przez Centrum Katolickie, do jawnego zerwania jednak z niem nie miał odwagi ani redaktor „Gazety Polskiej” Korzezewski, ani metodyczny doskonały organizator ale niezmienne ostrożny w działaniu Napieralski z obawy, że w ten sposób rezultaty dotychczasowych wysiłków mogą być narazone na szwank, że może to do-

prowadzić do niepożądanego rozłamu w polskim obozie.

Reakcja przedw. wpływom Centrum Katolickiego pojawiała się odróż w dwu punktach w Katowicach i Raciborzu. Nowy kierunek radykalno-narodowy, stojący bez zastrzeżeń na platformie narodowej polskiej i łączności z innymi dzielnicami, reprezentowali Dr. Rostek, Korlanti i Jan Kowalczyk. A kiedy ten nowy kierunek zdolny przeprowadzić w 1903 r. własnego posła do parlamentu niemieckiego w osobie Korfante, zrezygnował i Napieralski, że ostrożność jego szła za daleko, że w ciągu ostatnich lat kilkunastu dokonała się tak daleko idąca ewolucja w polskim społeczeństwie na Górnym Śląsku, że dalsze trzymanie się centrum katolickiego mogło mu raczej zaszkodzić. To że przy nowych wyborach z 1907 r. przyszedł między reprezentantami kierunku narodowego i katolickiego do zgody; utworzone wspólne komitety wyborcze. Wybory z 1907 r. przyniosły obozowi polskiemu świetne zwycięstwo. Na kandydatów polskich padło 118 733 głosów i przeprowadzono 5-ciu posłów, którzy wstąpiłi do Kola Polskiego w parlamencie niemieckim.

Tak wybory jak i świetny rozwój polskiej organizacji politycznych, społecznych, zawodowych, gospodarczych i kulciuralno-oświatowych wywołały olbrzymie wrazenie tak w Niemczech jak i wszędzie na ziemiach polskich. Wzrębnem było zarazem, że kwestia polska Śląsku nie zjedno z porządku dziennego i że wplynie ona tuj pierwszy pomysłowy konstelacji międzynarodowej. Kiedy zatem wybuchła wielka wojna, sprawa Górnego Śląska była przez wszystkie miorodajne polskie czynniki dyskutowana a od ogłoszenia zasady samokresienia narodów przez Prezidenta Wilsona wysunęła się ona tak w programie naszego przedstawicielstwa w Paryżu jak i w programach stronnictw stojących na platformie narodowej polskiej w kraju na miejsce naczelne.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

starosty dr. Jarosza i ks. prałata Skowronskiego zebranie organizujące Powiatowego Komitetu Niesienia Pomocy dla bezrobotnych, na które licznie przybyli z całego powiatu przedstawiciele wszystkich warstw społecznych, jak duchowieństwo, przemysł, kupiectwo, rolnictwo, urzędników itd. Postanowiono rozpocząć akcję pomocy bezrobotnym i ich rodzinom przez uruchomienie kuchni, dokarmianie dzieci etc. Akcją kieruje Pow. Komitet z starostą na czele, wybrany przez wymienione zebranie. We wszystkich większych miejscowościach powstają komitety lokalne. Wszyscy obywateli winni popierać z pomocą komitetowi w tem zrozmieniu, że zagadnienie bezrobocia w równej mierze dotyczy całego społeczeństwa.

Miesięczne zebranie Z. O. K. Z. W dniu 1 maja odbyło się w sali Polsk. Domu Ludowego miesięczne zebranie członków, na którym po uczczeniu ręką powstanie poległych powstańców śląskich omówiono sprawę wpisów szkolnych. Ostatek sprawę zreferował p. dyr. Zmij. Następnie przewodniczący prof. Dobrowolski zapowiedział do członków, aby wzięli gremjalny udział w żałobnym nabożeństwie za poległych powstańców i w uroczystościach święta narodowego 3 maja i 10-lecia III-go powstania śląskiego.

„Polop” Sienkiewicza na scenie. Onegdaj zespół artystów teatrów miejskich odegrał w sali Polsk. Domu Ludowego w Pszczynie piętną sztukę „Polop” w przeróbce J. Popławskiego. Zespół doskonale wywiązał się z zadania, a o reżyserii mowił fakt, że artyści grali bez sultana. Z pośród artystów wybił się Dyr. T. Błotki (senior) jako Zagłoba, Koszarzewski jako Janusz Radziwiłł. Całość wypadła bardzo dobrze, stąd publiczność, zwłaszcza licznie zgromadzona młodzież gorąco oklaskiwała wykonawców.

Polski Dom Ludowy w Pszczynie przybiera nową szalę. Zarząd Sz. „Polski Dom Ludowy” przystąpił do gruntownego uprządkowania ogrodu, które przeprowadza Powiat. Ogrodnicstwo ze Starą Ws. Ogród obsadzony będzie pięknymi kwiatami i kwiatami, tak że obywatelstwo Pszczyny i okolicy znajdzie tu miłe miejsce dla wypoczynku, a wyborowe piwo i inne napoje nawać największemu smakoszowi zaspokaja pragnienie. Popieracie zatem wszyscy Polski Dom Ludowy, pozostający od 1 kwietnia b. r. pod zarządem nowego dzierżawcy p. Emilia Rozbroja.

Jak rozwija się Liga Samowystarczalności Gospodarczej? W ostatnich tygodniach powstają nowe placówki tej pozytywnej organizacji propagujące samowystarczalność gospodarczą i popieranie wyborów krajowych w szeregu miejscowości powiatu pszczyńskiego. — W Tyńcach wybrano następujący zarząd: Jan Wierczok, nac. gminy — prezes, dr. Bortel Konrad — zast. prezesa, Oszynko Józef, sekretarz, Baron Jan, zast. sek., Lutynski Paweł, skarb. Nacz. Referat p. t. „Państwo a kapital” wygłosił z ramienia Pow. Oddz. L. S. G. nauczyciel Ogórzelek Stanisław ze Staré Wsi. — W Mikołowie w skład zarządu weszli: burmistrz Jan Koj, insp. Wojciech Wroblewski, Ludwik Moron, Fr. Jastrzębski, Aug. Paluch. Referat na temat: „Samowystarczalność podstawą bogactwa całego narodu” wygłosił dr. Jan Namysłowski, dyr. fabryki w Łaziskach Górnych. — We Wyrach wybrano zarząd w nast. składzie: Stanisław Małekwina, nac. gminy, Andrzej Rączka, kier. szkoły, Paweł Bartel, Teodor Pucher, Emil Markowia. Referat na temat: „Cyfel i zadania L. S. G. i jej znaczenie dla obywateli i państwa” wygłosił jako delegat Pow. Oddziału prof. Kulisiewicz z Pszczyny.

Podlesie. W kwietniu odbyło się w Podlesiu zebranie organizujące Oddział Miejskowy Ligi Samowystarczalności Gospodarczej. Zebraniu przewodniczył Naczelnik gminy i poseł do Sejmu R. R. p. Robert Jarczyk, zaś delegat Oddziału Powiatowego L. S. G. p. Władysław Dągwidź, kierownik szkoły z Kobiara wygłosił referat p. t. „Bezrobocie a przemysł polski”. Na członków Oddziału Miejskowego L. S. G. zapisało się 27 osób. Nowo utworzony Oddział Miejskowy L. S. G. uchwalił szereg wytycznych dla swej działalności.

Łaziska Średnie. W kwietniu odbyło się w Łaziskach Średnich zebranie organizujące

Oddział Miejskowy Ligi Samowystarczalności Gospodarczej. Zebraniu przewodniczył kierownik szkoły p. Karol Greczy. Referat na temat: „Samowystarczalność gospodarcza podstawa dobrobytu narodu” wygłosił delegat Oddziału Powiatowego L. S. G. p. Dr. Jan Namysłowski, dyrektor fabryki z Łazisk Górnych. Na członków Oddziału Miejskowego L. S. G. zapisał się wszyscy obecni na zebraniu w liczbie 33 osób. Zebrani postanowili popierać i propagować celowo i energicznie idee przewodnie L. S. G. i myśleć o wprowadzeniu i spopularyzowaniu do wszystkich organizacji i we wszystkich warstwach.

Łaziska Górne. W kwietniu odbyło się zebranie konstituujące Oddział Miejskowy Ligi Samowystarczalności Gospodarczej w Łaziskach Górnych. Referat na temat samowystarczalności gospodarczej i ideologii L. S. G. wygłosił powiat. ref. oświat. Władysław Koczo. Do nowo utworzonego Oddziału L. S. G. przystąpiło 33 członków. Uchwaliłono propagować idee samowystarczalności u wszystkich stanów, zawsze i wszędzie a rozpocząć od Szkoły.

Bierun Nowy. W kwietniu utworzył się w Bieruniu Nowym Oddział Miejskowy Ligi Samowystarczalności Gospodarczej. Referat wygłosił p. Inz. Stanisław Kosciwicz z Bieruniu Starego, zaś zebraniu przewodniczył p. Inz. Janusz Bańkowski, dyrektor fabryki „Lignoz” w Bieruniu Starym. Oddział liczy narazie 23 członków. Nowo utworzony Oddział L. S. G. powziął szereg doniosłych uchwał.

Z Cieszyńskiego.

Z Tow. Teatru Polskiego w Cieszyźnie. W dniu 9 maja b. r. w sobotę wystąpi z ramienia Tow. Teatru Polskiego zespół „Reduty” Warszawskiej. Dana będzie komedia słynnej spółki literackiej-francuskiej Fleurens na czele p. t. „Ładna historia”. W głównej roli wystąpi jeden z największych artystów polskich sceny męskiej znanu już naszej teatralnej publiczności p. Juliusz Osterwa. Bilety do nabycia w „Kresach”. Ceny miejsc komedijowe z dodatkami 10 groszy do każdego miejsca na budowę pomnika Wojeckich Boguszewskiego. Równocześnie zawiadamia się iż zapowiedzianą sztuką „Turandot” narazie odłożono.

Otwarcie Kina dzwinkowego w Cieszyźnie. Dnia 8 maja odbyła się w lokalu Kina miejskiego premiera filmu dzwinkowego „Nepol śpiewające miasto”, w roli głównej występuje nasz sławny śpiewak Jan Kiepiura.

Przedstawienie. Związek Strzelecki oddział w Cieszyźnie urządza w sobotę dnia 9 maja w sali hotelu „Pod Wolem” przedstawienie na którym zostanie odegrany dramat w trzech aktach Stefana Żeromskiego p. t.:

„Ponad śnieg białymy się stanę”.

Początek o godz. 19.30. Po przedstawieniu zabawa towarzyska. Czysty zysk przeznacza się na p. W. i W. F.

Szatkę tę odegrano z wielkimi powodzeniem w Bazanowicach, jest więc nadzieja, że i w Cieszyźnie artyści-amatorzy wywiążą się ze swojego zadania ku zadowoleniu publiczności. O liczny udział uprasza

ZARZĄD.

Uroczystość 3 maja w Cieszyźnie. W dniu 3-go maja, jako w dniu święta narodowego, miasto przybrało wygląd odświętny i uroczysty. Na udekorowanych balkonach domów i wystawach sklepowych widać godła państwa i pięknie przehasy portrety P. Prezydenta Rzplitej. O godz. 9.30 na placu Koszarowym odprawiono uroczystą mszę, w której wzięły udział liczni przedstawiciele władz państwowych, samorządowych oraz delegacje różnych stowarzyszeń i organizacji społecznych z poczetami szlandarowami. Po nabożeństwie uformował się imponujący pochód, który przeszedł głównymi ulicami miasta a następnie na rynek odbyła się defilada. Po defiladzie odbył się na rynku koncert orkiestry wojskowej. Późniodni odbyło się 2 akademie, jedna w sali hotelu „pod Wolem” a druga w Teatrze Pol. skim. W obu akademiach wzięły udział liczne rzesze publiczności.

Wjazd do Wiednia bez wtych od dnia 7 maja do 21. czerwca 1931. za legitymacją w cenie 12 f. 50, która otrzymała można w biurze „Schlesischer Merkur” w Cieszyźnie.

Wystawa. Amatorki Foto-Klub w Cieszyźnie, który zrzeszył poważnych miłośników fotografii, urządza w niedzielę, dnia 10 maja b. r. Wystawę propagandową w ubikacjach drogi nr. 1 E Siercha w Cieszyźnie, Rynek Gł. Ponieważ wyżej wymieniony Klub pozyskiuje się może poważnymi sukcesami w kierunku krzewienia zamiłowania do amatorki fotografii, przeto z ciekawością oczekują zainteresowane osoby otwarcia wystawy, która ma potwierdzić opinie, jakie urobiło się o dobrych pracach członków Klubu. Wstęp na wystawę jest wolny.

Wydzierżawienie Miejskiego Zakładu pogrzebowego „Dietas” w Cieszyźnie doszło już do skutku. Dzierżawca p. Jakob Was przejął w drodze kupna cały inwentarz za cenę 20.000 złotych. Czynsz dzierżawy wynosi rocznie 800 zł.

Wybory do gminy żydowskiej w Cieszyźnie. W ciągu ostatnich dwóch niedziel odbyły się w Cieszyźnie wybory do izraelskiej gminy wyznaniowej. Wygłoszeli w wyborach znaczną większość głosów sionisi [grupa dr. Stambbergera i dr. Mullera], uzyskując wszystkie mandaty. W poprzedniej kadencji dosię silną reprezentację posiadali również ortodoksi [grupa pp. Kleina i Appla]. Dotychczas komisarz izraelskiej gminy wyznaniowej w Cieszyźnie był adwokat dr. Adler.

Kradzież. Do lokalu Bratniej Pomocy przy Państwową Wyższą Szkołę Gospodarstwa Wiejskiego włamali się nieznani sprawcy i skradli z biurka kasę, zawierającą 500 zł gotówki, weksle i książkę oszczędnościową „K O” na kwotę 102H zł oraz książkę oszczędnościową na 50 dolarów.

Przysięga stwierdzona we folwarku Bazanowicach ogłoszona. We folwarku Państwową Szkołę Gospodarstwa Wiejskiego w Bazanowicach stwierdzono przysięgę.

Dr. Kisiala, starosta.

Kupa śmieci odłoża ulicy. Pod murem starego cmentarza w bok od ulicy Hażlaskiej już od dwóch lat leży ogromna kupa rumowisk, cegieł, starych naczyń, szkła i nikt się nie troszczy by to usunąć, chyba że to ma być upiększeniem ulicy? — to niech leży dalej.

Spółdzielni Zjazd. Zjednoczenie Związków Spółdzielni Rolniczych w Warszawie, do którego należą również Związki Spółek Rolniczych w Cieszyźnie, urządza doroczne Zebranie Ogólne Rady „Zjednoczenia” dnia 15 maja b. r. w Cieszyźnie, na które zjadą się z całej Polski przedstawiciele Związków rewizyjnych i instytucji spółdzielczych. Wyrażamy niniejszem radość, że zaszczytny ten zjazd odbędzie się w przestarym grodzie Piastowskim i życzymy Zebraniu pomysłnych obrad nad zagadnieniami spółdzielczymi, które w dzisiejszych ciężkich czasach są aktualne i mogą w wielkiej mierze przyczynić się do złagodzenia kryzysu rolniczego i ulżenia niedoli naszego społeczeństwa.

Bierzmarowa na Śląsku Cieszyńskim. W ostatnich tygodniach maja i na początku czerwca b. r. J. E. Ks. Biskup Stanisław Adamski dokonył wizytację dekanatów cieszyńsko-śląskich, rozpoczęłą przed rokiem przez s. p. Ks. Biskupa Lisieckiego, przyczem udzielił Sakramentu Bierzmarowania. Wizytowanie zostaną dekanaty cieszyński, skoczowski i strumiński.

Obwieszczenie. Na podstawie Art. 1 Rozporządzenia Wojewody Śląskiego z dnia 23. lipca 1928 L. Ad-1-566/11 dotraczące zwalczania wszelkich w powiatach graniczących z Czechosłowacją ustanawiamy ze względu na stwierdzenie wszechzłoty u psa walecznego się w okolicy Skoczowa okręg zapowietrzony obejmujący następujące gminy: Skoczów, Brenna, Lipowiec, Wielkie Gorki, Mele Gorki, Powale, Pięsić, Kiczyc, Ochaby, Wislica, Siemoradz, Wilanów, Iskrzyżów, Międzywiecie, Kisielów, Godziszów, Łązka, Kostkowice, Dobrowie, Hażlach, Wielkie Koczycy, Pruchna, Zamarki, Pastwiska, Ogrodzina, Cieszyń, Krasna, Bobrek, Mnisztwo, Punców, Bazanowice, Dzięgielów, Golezów, Górne Kozankowice, Dolne Kozankowice, Harbutowice, Dolne

Bladnie, Nierodzim, Hermanie, Ustroń i Guma. W okręgu tym muszą być wszystkie psy związane mocno na łańcuchach lub zamknięte w miejscach bezpiecznych i niedostępnych dla innych psów. Dopuszczalne jest prowadzenie psów na smyczy jednak tylko, o ile zapobiegają one w bezpieczne kagance. Psy owczarskie (pasterskie) wolne są od tych przepisów tylko podczas strzeżenia stad — zaś psy myśliwskie tylko w czasie polowania. Będ pozwolenia władzy powiatowej administracji ogólnej będą uprzedniego zbadania psa przez urzędowego lekarza weterynaryjnego psy nie mogą być wprowadzone z okręgu zapowietrzonego. Przypominamy się również postanowienie Art. V powyżej wspomnianego rozporządzenia, według którego psy w całym powiecie cieszyńskim jako poganiaczom z Czechosłowacji muszą być zapobiegane w znaki ewidencyjne. Rozporządzenia tych zarządzeń karane będą na podstawie postanowień Rozdz. VII Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 sierpnia 1927 D. U. R. P. Nr 77 poz. 673.

Starosta w z. Grodecki.

Walne Zgromadzenie Macierzy Szkolnej w Czechosłowacji odbędzie się w niedzielę, dnia 31. maja b. r. dopołudnia w sali gimnazjalnej szkoły w miejscowości Grodziec, Cieszyne.

Z dyrekcji Państw. Gimnazjum Matematyczno-Przyrodniczego w Cieszynie. Wpisy nowowstępujących uczniów (uczniów) do tutejszego zakładu na rok szk. 1931/32 będą się odbywały każdej srody i soboty od godziny 11 do 12 przed południem, począwszy od dnia 6. maja b. r. Przy wpisie należy przedłożyć metrykę urodzenia, ostatnie świadectwo szkolne i świadectwo powtórzonego szczenienia osoby. Egzamina wstępne odbędą się z końcem czerwca, dokładny termin będzie ogłoszony później.

Konkurs wystaw sklepowych w Cieszynie odbędzie się w czasie od 14 do 23 maja b. r., przed Zielonemi Świątami. Wzywa się wszystkich P. T. Kupców do wzięcia udziału w tym konkursie. Wszyscy ci, którzy chcą swe okno wystawowe poddać przemowieniu, placą bez względu na ilość cennych wystawowych tytułów wystawowego 10 zł. Są to tytuły: 1. Wzrost i siła, 2. Mają być wydane orzeczenia. Rozdzielone zostaną: 3 nagrody dla właścicieli sklepów, oraz 3 nagrody dla aranżerów okien wystawowych (pracownicy przedsiębiorstwa), jak również rozdana zostanie pewna ilość nagród zapożyczących. Ze względu na to, że w wielu stronach naszedły różne nagrody, jesteśmy pewni, że otrzymujemy nagrody, będą z teje zadowoleni. Zgłoszenia przyjmuje kancelaria Związku Kupców w Cieszynie, hotel „pod Jeleniem”, 1. p., drzwi 8—9 w terminie do dnia 12 maja b. r.

Ogłoszenie. Na podstawie rozporządzenia Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 15 lipca 1924, Nr 2178-24, podlegają opisowi szkolnemu przed miejscową Komisją opisową wszystkie dzieci, które miewają stałe w Cieszynie i Błogocach i rozpoczynają pierwszy rok obowiązku szkolnego, t. j. dzieci urodzone w czasie od 1. września 1924 do 31. sierpnia 1925, jakoteż dzieci różnych lat szkolnych, które w ostatnim czasie przeniosły się na stałe do Cieszyna lub Błogoc a nie były jeszcze opisane. Komisja opisowa urzędować będzie w budynku szkoły powszechnej i wydz. zenkiej, ul. Dr. Michajew w niedzielę, dnia 10. maja i w poniedziałek, dnia 11. maja 1931, o godz. 3. W tym czasie, lub ich zastępcy winni stawie się osobiście przed tą Komisją w towarzysztwie dzieci, które podlegają opisowi szkolnemu, przynosząc ze sobą metryki chrzestne, urodzenia lub wyjaści z metryk dzieci, jakoteż ostatnie świadectwo szkolne, o ile uczestniczą już do szkoły. Jeżeli rodzice lub ich zastępcy nie mogą wykonać powyższego obowiązku z powodu ważnych przeszkód, muszą zawiadomić o tem Komisję opisową z podaniem przeszkody i czasu jej trwania. Zaniedbanie obowiązku stawienia się do opisów w oznaczonym czasie i składanie nieprawdziwych zeznań o opisanych dzieciach, pociągane za sobą ustawą przewidziane następstwa.

Wpisy. Wpisy do żeńskiej szkoły powsz. i wydziałowej, jakoteż i na Kurs gosp. domowego odbędą się w myśl zarządzenia władz szkolnych w sobotę, t. j. 16 maja b. r. od 2—4-tej i w niedzielę, t. j. 17 maja b. r. od 10—12-tej. Dyrekcja zaznacza, że uczenie

na Kursie gosp. domowego nie tylko zaakraglają nabytą naukę w szkole wydziałowej, lecz również zdobywają niezbędne potrzebne wiadomości w gospodarstwie domowym, bo Kurs obejmuje naukę gotowania, pisania na maszynie, prania bielizny, wykiepania, zagotowania owoców, szczy, haftowania, oraz hodowlę jarzyn i kwiatów, również przyszywanie się młode dziewczę, do usług podczas przyjęć. Dyrekcja uprasza rodziców do korzystania ze sposobności, szczególnie tych, którzy nie mają zamiaru posłać swych córek do szkół zawodowych. Zaznacza się, że wszyscy rodzice, którzy dołąd z okazji tej korzystali, są zadowoleni, o czem świadczą dziś słowa uczniów.

Skoczek. Finałem obchodu 5 maja w z. cnej miejscie Skoczowie było wystawienie przez tutejszych amatorów Kola Macierzy Szkolnej „Chęty za wsią”. Siedziałem wśród widzów na twardym krześku z obowiązku jako zwolennik wszystkiego tego co własne (Przyznaję się muszę, że wszyscy amatorscy przedstawienia przynajm z rozzerw. luz za podniesieniem kurbiny zmienić musiałem swoje zdanie. Uderzyła mnie przedewszystkiem dekoracja. Impresjonistycznie uchwycony las z szczególnie trafnym, rzutem perspektywy i subtelnym podciąganiem tła przyczynił się nie mało do wrażenia jakie wywarła poważna choć trochę banała szluka. Zespół dobrany efektywnie choć może mało zgrany. Szczególnie w grupie cyganów statystów wyróżniała się szczerpła ładna cyganka o greckim profilu i charakterystycznie pociągłych rysach. Panna Marta M. samą już urodą zwracała na siebie uwagę całej widowni (Jedyny ciekawy tytuł urody, na który według mnie należało zwrócić uwagę. Mimo lekkiej tremy, dobra gra i istic niesamowitnie oczyma fantastycznie podkrażmioną) wybiła się na czoło zespołu cyganka Aza (nauz. Wilekówna). Słaby był z powodu zupełnego zeszlizwienia i braku gustu Tumbrzy Kropcy przeszarżowana stworzy o Madzia. Bez manier i ogłady towarzyskiej trudno jest odegrać rolę hrabiego. (Mam na myśli rozpięty garnitur i białe rękawiczki, naciągane na rękach w salonie). Dobry był stary wódz cyganów (p. Bobrek). Ruchliwość i barwność scen zbiorowych, udalne odpisywanie zespołowych piosen, nieco słaba składem międzyaktowa orkiestra, sympatyczny zespół aktorów i wupheiona do ostatniego miejsca sala złożyły się na nader udaną całość. — Szanował tylko wybrzy szluka. Na nim zawiadili się szanowni amatorzy. Pamiętajcie, że widownia jest wybredna!

Zdzis. N.

Konkursy strzły owiec.

Słaska Izba Rolnicza urządza w czasie od 10. do 20. maja b. r. konkursy strzły owiec w Beskidzie Śląskim. Konkursy odbędą się w wyznaczonych miejscach w tych gminach, w których zgłosi się odpowiednia ilość uczestników. Hodowcy owiec mogą przedstawić do konkursu 2—5 dowolnie przez siebie wybranych owiec z pośród tych, których data poprzedniej strzły jest znana. Osobna komisja oglądnie na konkursie owce przed strzelą, stwierdzając obrót welny na owcy oraz czy owca odpowiada miejscowemu typowi owcy, ta sama komisja stwierdzi następnie wagę ostrzyżonej wewy i jej wartość użytkową. Owce, wykazujące produkcyjność wiewy większą od przeciętnej w Beskidzie Śl., zostaną nagrodzone.

Na te konkursy zwracamy uwagę wszystkim zainteresowanym hodowcom, a zwłaszcza przewodzącym miejscowych kolek rolniczych, aby zgłoszonych do konkursu zebrali i przelali na czas pod adresem Szkoły Rolniczej, Międzywiesie, p. Skoczów.

Z Bielskiego.

Państwowe Gimnazjum Polskie w Bielsku. Wpisy — zgłoszenia do egzaminów wstępnych, uczniów szkół powszechnych do klas I—IV Państwowego Gimnazjum Polskiego w Bielsku odbywać się będą w bieżącym roku w dniach od 11. maja do 13. maja od godz. 11—12, dnia 15 i 16. maja od godz. 11—12 i w niedzielę, 17. maja od godz. 9—11. Przy zgłoszeniu należy przedłożyć metrykę urodze-

nia wzgl. chrztu i świadectwo szczenienia osoby. Egzamina wstępne odbędą się pod koniec czerwca, a termin ich będzie ogłoszony w późniejszym czasie. Zwraca się uwagę, że do egzaminu wstępnego przysłać będzie mogli tylko ten uczeń, który będzie zgłoszony do tego egzaminu do dnia 17. maja b. r. Późniejszy zgłoszenia Dyrekcja przyjmować nie będzie. — Dyrekcja Gimnazjum.

Kursy betoniariskie. Śląski Instytut Rzemieslniczo-Przemysłowy w Katowicach zamierza za poparciem bielskiego Cechu Przemysłu Budowlanego urządzić w Bielsku cykl kursów betoniariskich wieczorowych dla czeladników betoniariskich, murarskich i ciesielskich. Z kursami połączone będą również liczne pokazy praktyczne i ćwiczenia. Odbycie kursów jest zależne od zgłoszenia udziałowców. Interesantom udzieli bliższych informacji z grzeczności biuro budowlane firmy Józef Koziół w Bielsku, ul. Matejki 8, telefon 1192.

Z Parlamentu Miejskiego. Ojcowie naszego miasta dokonali na ostatnim posiedzeniu Rady gminnej ponownie wielkiego rekordu. Zażalowano bowiem w ciągu trzech godzin blisko 45 spraw z porządku dziennego, a nawet na obradowanie poufne „zbyło” czasu. Przyszłe posiedzenie wyznaczono na żalatiwnie kontraktu ze Spółką Elektryczną, jako sprawą, która budzi zainteresowanie w najszerszych warstwach tutejszego obywatelstwa.

Plan ogłoszenia poboru w roku 1931 w powiecie bielskim zamiejskim. Chybie-Cukrownia: 23. maja o godz. 8-mej, stana do poboru z gmin: Bąków, Zbytłkow, Strumien, Lanków, Złobice, Frelchów, Zabrze. 26. maja o godz. 8-mej Zarzecze, Drogomyśl.

27. maja, Rudzica, Iłownica, Mnich, Chybie. Dziedzice, Hotel Schmebaum: 28. V o godz. 8-mej stana do poboru z gmin: Bronów, Czechowice (poborowi urodz. w roku 1908 i 1909).

29. maja, Ligota, Czechowice (poborowi urodz. w roku 1910 od litery „A” do „J”). 30. maja, Czechowice (poborowi urodz. w roku 1910 od litery „K” do „Z”).

1 czerwca, Zabrze, Dziedzice.

Bielsko, Strzelina: 2 czerwca o godz. 8-mej, stana do poboru z gmin: Międzyzecz dolne, Międzyzecz górne, Rozłupice, Bielowicko, Międzyzecz.

3 czerwca, Grodziec, Komorowice, Stare-Bielsko.

5 czerwca, Jasienica, Wapienica, Mikuszowice.

6 czerwca, Łazy, Wieszczka, Świętoszowka, Kamienica.

8 czerwca, Jaworze, Bystra, Aleksandrowice.

Trzeźwość, czystość ciała i schludność ubrania bezwzględnie wymagana. — Poborowi, którzy nie zastawiają się do powyższego będą surowo karani. — Następnie każdy poborowy winien posiadać dowód osobisty, metrykę urodzenia, świadectwo szkolne i zawodu oraz wezwanie i poświadczenie z ostatniego poboru.

Z Aleksandrowic. (Kradzież.) Przy pomocy podobiorbich kłutych dokonano włamania do tut. Konsumu Rolniczego, gdzie skradziono środki spożywcze i wodkę, ogólnej wartości 634 złotych.

Zwinięcie agencji pocztowej w Międzyzecz. Dyrekcja Poczt i Telegrafów w Katowicach zawiadamia, że z dniem 30 kwietnia b. r. zwinięto agencję pocztową Międzyzecz Górne. Miejscowości Międzyzecz Dolne i Górne, staniawie dotychczas okręg doręczeń zwiniętej agencji, wcielono z dniem 1. maja b. r. do okręgu doręczeń listonosza wiewskiego urzędu pocztowo-telegraficznego w Wapienicy.

ODPOWIEDZI REDAKCJI. Mieszkańcom Wiskley donosimy, że sprawę spłat parcelacji odstąpiłmy Okręgowemu Urzędowi Ziemiakom w Katowicach. Po otrzymaniu odpowiedzi, damy dokładne wyjaśnienie w najbliższym numerze.

Wiadomości z kraju i ze świata.

—O— Rozwój Gdyni.

W rozwoju Gdyni zaznaczył się ostatnio nowy krok naprzód. Dzięki bowiem zrowniałemu frachtu na morską polakę, idącą przez Gdynię z ładami transportów, kierowanych przez Szczecin, port w Gdyni zyskuje prawdziwie podobnie jak w najbliższej przyszłości nasz wywóz maki, który dotychczas, podobnie jak i wywóz zboża był kierowany prawie, ze wyłączeniem przez Szczecin.

Jednocześnie Gdynia opamiętuje coraz bardziej wywóz bawełny, kierowany dawniej przez Bremę, Hamburg i Szczecin. W tygodniu przedwzrostowym naprzykład wyładowa- wano w Gdyni 100 bel amerykańskiej bawełny, co jest już bieżącym transportem bawełny przez nasz port. W tych dniach mają być dokonane dalsze poważne wyładunki bawełny w Gdyni.

Tak więc Gdynia coraz bardziej opamiętuje zarówno wywóz, jak i wywóz polski i odnosi coraz to nowe zwycięstwa w walce konkurencyjnej z portami niemieckimi na Bałtyku.

380 zabitych i 700 rannych podczas trzęsienia ziemi na Kaukazie.

Moskwa. Dalsze wiadomości o trzęsieniu ziemi w zakaukaskiej republice związkowej mówią o ogromnych spustoszeniach. Trzęsienie ziemi, którego centrum znajdowało się w republice nachiczewskiej, odczuło także w Tyflisie i w Erywaniu oraz na znacznych obszarach Armenii i Aserbejdżanu.

W Aserbejdżanie jest dotychczas 200 zabitych i przeszło 200 rannych, w Nachiczewaniu 160 zabitych i przeszło 500 rannych.

Trzęsienie ziemi wyrządziło ludności góralskiej ogromne szkody w bydłe. Wśród ludności zapowalano panika. Pomoc władz nie jest wystarczająca. Ponieważ jest brak lekarstw, istnieje niebezpieczeństwo wybuchu epidemii.

Wstrząsy ziemne były tak silne, że w odległym od centrum trzęsienia Erywaniu pękły mury.

Najstraszniejsza za katastrof, jakie nawidziła Rosję sowiecką.

Moskwa. Trzęsienie ziemi miało o wiele groźniejsze rozmiary, aniżeli początkowo przedstawiono jest to wogóle najstraszniejsza katastrofa żywiołowa, jaka nawidziła Rosję sowiecką.

Liczba ofiar śmiertelnych rośnie z godziny na godzinę. Według prywatnych, niemniej jednak ścisłych doniesień, liczba zabitych wynosiła na 800 osób, rannych 1100, zaś pozabawionych dochu ponad 25 000 osób.

Według oficjalnych doniesień sowieckich, liczba ofiar trzęsienia ziemi wynosiła ma o połowę mniej. Szczególnie silnie nawidziona została katastrofa okrug m. Geruza, gdzie dosłownie nie został kamień na kamieniu.

Wstrząsy podziemne potwarzają się,

tak, że niema mowy o systematycznej akcji ratunkowej. Rząd sowiecki wysygnął na pierwszą pomoc dla ofiar trzęsienia ziemi 2,500 000 rubli.

Do obszarów nawiedzonych katastrofą odeszły pierwsze transporty ze środkami żywności i lekarstwami, mające na celu złagodzenie straszego losu ofiar katastrofy. Dotkliwie daje się odczuwać przedewszystkiem brak lekarzy i personelu sanitarnego, dlatego też komisarzy wojny odkomenderował kilkadziesiąt lekarzy wojskowych i sanitariuszy do obszarów nawiedzonych katastrofą.

Centrum trzęsienia ziemi znajdowało się w okolicy Sangezur.

W okregu Geruza liczba ofiar śmiertelnych dosięga 200 osób. W okolicy m. Siziama liczba ofiar śmiertelnych wynosi 190, rannych ponad 500 osób.

Szerze miasta i wioski stanowi dosłownie jedną kupę żuraw. Samoloty wojskowe rozrzucają wśród ludności obłożonej pod gołym niebem środki lecznicze, przedewszystkiem surowicę przeciwko tyfusowi. Wszelkie drogi komunikacyjne, wiodące do obszarów, nawiedzonych trzęsieniem ziemi, są zniszczone, wskutek czego akcja ratunkowa jest niezwykle utrudniona.

Ekspres Kairo-Aleksandria w płomieniach.

Donoszą z Kairo. W jednym z wagonów pociągu pospiesznego Kairo-Aleksandria podczas jazdy wybuchł pożar, który z blyskawczą szybkością ogarnął cały pociąg.

Nim pociąg zdolał zahamować 42 pasażerów w tem 11 dzieci zginęło się spaliło. 32 pasażerów, którzy odnieśli ciężkie oparzenia, w stanie beznadziejnym przewieziono do szpitala.

Według dalszych doniesień z Kairo, liczba ofiar katastrofy ekspresu, kursującego na linii Kairo-Aleksandria, wynosi 61 zabitych i 40 rannych.

Katastrofa wydarzyła się w pełnym biegu niedaleko stacji Benha. Z powodu przegrzania się osi, trzy wagony trzeciej klasy zapaliły się. Były to wagony starego typu, bez hamulców, wobec czego nie można było wstrzymać pociągu. Większość pasażerów, w przeżuwającej liczbie tubylców, którzy udawali się na święto religijne do Aleksandrii, spłonęło żywcem, lub też odniosło ciężkie oparzenia. Wiele ciał jest zupełnie zwęglonych.

—o—o—o—

Wyłozowanie książeczek oszczędnościowych P. K. O.

Premie w wysokości zł. 1000 padły na następujące numery:

50111 50332 50619 50730 50814 50897 50956 51645 52625 52672 52871 53036 53666 54047 54254 54407 55076 55113 55353 55354 55658 55746 55943 56753 57375 57402 57535 57858 58556 58877 58923 59073 59082 59132 59263 59500 60069 61062 61232 61574 62166 61761 64591 65386 65613 65791 65806 67116 67212 67332 67367 66542 67702 68255 68332 68826 69003 69575 69667 70524 70894 71382 71810 71850 73486 73714 74211 74940 75276 75344 75452 75817 75972 76064 76183 76205 76323 76388 76804 76807 76953 77203 77598 77667 77974 78084 78588 79413 79789 80105 80267 80843 81895 82546 82591 82964 84101 84165 84574 85491 85516 85677 85996 86110 86635 86796 87091 87297 87966 89027 89276 89346 89484 89552 89736 89856 90415 91161 91832 92007 92872 93150 93612 93735 93638 93721 93993 94007 94394 94340 94413 94458 95591 96240 96383 96393 96979 97828 97870 98285 98498 99330 99753 99879 99898 100444 100722 100736 102097 102946.

Ciągnięcie pożyczki budowlanej.

Padły nast. wygrane: 250.000 zł. na Nr. 96624, 50.000 zł. na Nr. 355975, 10.000 zł. na Nr. 108442, 102565, 515792, 803134, 221967, 194708, 538201, 385861, 860945, 806763, 4.000 zł. na Nr. 756013, 236103, 492810, 365348, 481651, 595040, 256325, 69317, 467200, 955211, 324007, 52796, 940197, 70974, 70092, 321193, 670624, 392924, 836084, 111306, 230859, 929371, 713055, 683829, 866471, 581282, 690641, 383553, 56885, 981803, 326862, 189711, 925394, 419547, 946091, 235098, 801970, 685686, 939857, 55197, 439169, 38495, 64189, 552323, 323824, 843911, 463093, 143331, 681993, 951861, 973618, 386642, 212684, 915735, 177320, 794012, 854153, 66517, 534669, 901478, 318888, 733282, 996661, 29539, 39317, 850394, 749998, 608070, 258753, 926155, 320333, 998577, 950445, 527928, 531238, 868075, 75158, 847344, 364752, 129483, 876835, 161138, 824790, 93912, 512448, 184972, 233523, 482923, 976206, 17976, 616524, 991469, 982088, 959456.

Ciągnięcie 4-proc. pożyczki dolarowej III. serji. Padły nast. wygrane:

12.000 dolarów na Nr. 632935, 3.000 dolarów na Nr. 1346483, 268445, 1.000 dolarów na Nr. 60917, 898057, 490562, 41132, 1170595, 1344630 374751, 500 dolarów na Nr. 988794, 565510, 14182, 1017073, 339640, 1318663, 1229825, 762406, 477373, 782449, 100 dol. na Nr. 208392, 1185374, 596681, 949858, 767657, 1125654, 10040, 552378, 271620, 540500, 1449079, 256595, 719974, 293528, 1259459, 1319912, 646326, 1053810, 998352, 389190, 681001, 88193, 505674, 1703272, 765920, 108027, 75368, 43267, 1219487, 1156426, 113618, 365721, 701115, 1409706, 1371649, 145611, 219355, 250118, 395954, 134686, 92311, 39408, 837530, 366599, 412441, 1231666, 1373416, 307832, 1327082, 57186, 523904, 1063915, 541773, 1486790,

946653, 324468, 1237372, 844010, 747968, 247469, 592400, 671214, 720195, 1282896, 1324110, 266144, 711151, 981642, 134779, 866635, 837905, 195237, 396896, 1430104, 810391.

Rozmaitości.

Wyspa diabelska.

W Ameryce Południowej, znajduje się kraj Gujana, położony pomiędzy rzekami Orinoko i Amazonką. Południowa część tego kraju stanowią posiadłości francuskie, znane jako Kajemna. Znajduje się tam Wyspa Kerguelen, znana w całym świecie jako „Wyspa diabelska”, gdyż na niej znajduje się najstraszniejsza francuska kolonia karna, dla najgorszego rodzaju przestępców. Ten, kogo wysła tam sądy francuskie, nigdy stamtąd nie wraca. Prawo francuskie przewiduje, że przestępca, skazany na pobyt na Wyspie diabelskiej, jeżeli nie dotnie roku życia ułaskawienie i zmniejszenie kary, musi w Gujanie spędzić życie lat, le poprzednio spędził na Wyspie diabelskiej. Takich uwolnionych z Wyspy diabelskiej ułaskawionych przestępców żyje obecnie w Gujanie 1400 i stanowią oni jedyną tamtejszą żywość robotniczą. Większość z nich, to szkielety, trupy niemal, bo tak niszczą ich życie na Diabelskiej Wyspie. Pracy szukają z konieczności, aby żyć, ale żaden z nich nie jest zdolny do żadnej pracy zarobkowej. Rolnicy tamtejsi błagają rząd francuski, aby dostarczył im robotników, bo praca byłych skazanych niema dla nich żadnej wartości.

Na samej wyspie Diabelskiej, w zakładach karnych, czyli, ile się może prowo francuskie, w zakładach „poprawczych”, znajduje się siedm tysięcy skazanych. Przócz nich żyje tam a raczej spędza resztę życia zmarnowanego życia wielu byłych skazanych, którzy mają już prawo wrócić do Francji, ale nie mają na to środków. Stosunkowo w więzieniu są straszne, nie dające się opisać skazani, którzy traktowani są z najzupełniejszą bezwzględnością, jak zwierzęta rzekie, niż ludzie. Ci, którym pozostały jeszcze reszeczki siły i zdolałi zbierać niewielką sumę pieniędzy, uciekają. Ale z uciekinierów tych, którym zresztą nikt nawet nie szuka, dzięki z tysiącą zdolę dotrzeć do wolności. Inni giną marnie, nie mogą przetrzymać głodu, nędzy i cierpienia.

Licytacja.

Urząd Celny w Cieszynej ogłasza, że w dniu 20 maja b. r. o godz. 10-tej odbędzie się tu publiczna sprzedaż skonfiskowanych przedmiotów, mianowicie: tkanin jedwabnych, bawełnianych, wyrobów porcelanowych, galanterijnych i innych.

Kierownik Urzędu:

(-) Knaut insp. celny.

ROZPORZĄDZENIA POLICYJNE w sprawie ogłoszeń urzędowych.

Na podstawie §§ 5, 6 ustawy o zarządzie policyjnym z 11. marca 1850 r. oraz § 143 ustawy o ogólnym zarządzie kraju postanawia się za zgodą Magistratu:

§ 1. W Tabeli ogłoszeń urzędowych, w napis „Tylko dla ogłoszeń urzędowych”, wolno używać tylko dla umieszczania ogłoszeń władz miejskich i państwowych, oraz osób i instytucji, działających z ramienia władz miejskich i państwowych.

§ 2. Rozpięcie na tablicach, wymienionych w § 1. ogłoszeń prywatnych lub jakichkolwiek uszkodzenie ogłoszeń urzędowych, będzie karane grzywną do dziesięciu złotych lub odpowiednim aresztem.

§ 3. Za przekroczenie niniejszego rozporządzenia odpowiada tak osoba, zarządzająca rozpięciem ogłoszeń prywatnych jak również osoba, wykonująca uszkodzenie ogłoszeń urzędowych lub rozpięciem ogłoszeń prywatnych.

§ 4. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Pszczyzna, dnia 10 stycznia 1928 r.

Miejski Urząd Policyjny.

(-) Figna, burmistrz.